

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW

**Hoe Vlaanderen streeft
naar meer veerreizigers**

04

IN KAART GEBRACHT

**6 miljoen passagiers
per jaar**

05

IN DE PRAKTIJK

**Een app die
sluizen opent**

06

IN DE PRAKTIJK

**In Mechelen shop je
met de boot**

Personenvervoer over water

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

**DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE WERKEN**

Veerdiensten zitten in de lift

Het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) van de Vlaamse overheid streeft ernaar om nog meer reizigers te vervoeren met veerdiensten. Piet Leeuwerck, Tina Mertens en Loïc Willems: “We zetten in op toegankelijke en groenere veerdiensten.”

© agentschapMDK

Loïc Willems, Tina Mertens en Piet Leeuwerck

Welke rol vertolkt het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) bij het personenvervoer over het water?

Mertens: “Personenvervoer over water is een van onze drie grote pijlers. Vanuit de afdeling Staf managen we de concessieveren met privé-uitbaters en het contract van DeWaterbus.”

Leeuwerck: “De Dienst met Afzonderlijk Beheer Vloot runt en bemant de zeven grotere veerdiensten. Dat zijn de veren van Nieuwpoort, Oostende, Langerbrugge (Gent), Terdonk (Gent), Sint-Anna, Kruikeke-Hoboken en Bazel-Hemiksem (alle drie Antwerpen).”

In 2025 maakten 5,4 miljoen mensen gebruik van een van deze veerdiensten of DeWaterbus. Dat aantal stijgt. Waar liggen de redenen voor die groei?

Mertens: “Sinds september vorig jaar vaart het Sint-Annaveer 24/7 als minderhinder-maatregel voor de vele werken in en rond Antwerpen. Dat zorgt voor meer gebruikers. In Oostende is er tijdens het toeristische hoogseizoen vraag naar een uitbreiding van de dienstverlening. Voor de werken aan de R4 in Gent zetten we op piekdagen in Langerbrugge een extra vaartuig in. Wegenwerken zetten mensen aan om alternatieven voor de wagen te kiezen én om dus een veer te gebruiken.”

Nog dit jaar komt er een masterplan met actiepunten voor meer toegankelijkheid.”

Welke ambities willen jullie nog waarmaken?

Mertens: “We willen de veiligheid nog verbeteren en de veerdiensten vergroenen waar het kan. De opkomst van nieuwe en andere fietsen, zoals bakfietsen, longtails en fatbikes, vormt ook een aandachtspunt.”

Willems: “We willen de toegankelijkheid van veerdiensten verhogen. Daarvoor willen we drempels minimaliseren en ook informatie over bijvoorbeeld de hellingsgraad van de pontons beschikbaar stellen. We werken daarvoor aan een masterplan dat nog dit jaar alle actiepunten in kaart moet brengen. Zowel MDK als andere waterwegbeheerders en de uitbaters van concessieveren kunnen daarmee aan de slag om de ervaring van de reizigers te verbeteren.”

Hoeveel veerdiensten varen er al elektrisch en hoe proberen jullie dat aantal nog op te voeren?

Leeuwerck: “Met Vloot doen we al enkele jaren inspanningen om van de veerdiensten een duurzame beleving te maken voor passagiers en omgeving. In 2021 namen we het eerste elektrische veer in Oostende in gebruik. Het Sint-Annaveer kreeg het tweede elektrische veer en het derde vaart in Nieuwpoort. Het volgende elektrische veer verzorgt binnenkort de veerdienst tussen Kruikeke en Hoboken. Het vijfde moet in 2027 actief zijn op de veerdienst Bazel-Hemiksem.”

Willems: “Om de concessieveren aan te zetten om over te stappen naar elektrische vaartuigen, verlengen we de concessieduur van vier naar acht jaar als ze inschrijven met een elektrisch vaartuig.”

Welke uitdagingen wachten er nog?

Mertens: “Schipper en matrozen vinden. Zowel voor Vloot als voor privé-uitbaters is dat een uitdaging. Samen met het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW), het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) en het Fonds voor de Rijn- en Binnenscheepvaart (FRB) bekijken we de mogelijkheden om een nieuw opleidingstraject voor ‘veerpontoperator’ op te starten.”

Leeuwerck: “Daarnaast brengen nieuwe innovatieve systemen zoals bij de elektrische veerboten een ommezwaai in onze technische ploeg met zich mee. We maken de switch van het klassieke sleutelen aan motoren naar een meer elektronische en *problemsolving*-benadering van technische issues.”

6 miljoen passagiers per jaar

In 2025 maakte nagenoeg 6 miljoen keer iemand gebruik van een van de veerdiensten van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust of De Vlaamse Waterweg nv. Een stijging in vergelijking met een jaar eerder.

De veerdienst Sint-Anna is het populairst en vervoerde ruim 1,3 miljoen passagiers. Het Antwerpse veer zag het aantal reizigers met een kwart stijgen. Dat komt onder meer omdat het sinds september 2025 de klok rond ging varen. De veren in Drongen, Schellebelle en dat van Sint-Amands-Moerzeke-Mariekerke vervoerden ook opmerkelijk meer passagiers. De vier veerdiensten op de Maas zetten ruim 500.000 passagiers per jaar over.

De meeste vaartuigen varen het hele jaar uit. Alleen de veren in Blankenberge en Rupelmonde-Wintam liggen stil in de winterperiode. De veren langs de Leie varen in de winter alleen in het weekend. De voet- en fietsveren op de Maas varen in de maanden april en oktober alleen in het weekend uit en liggen stil van november tot en met maart. Zo goed als alle veren zijn

bovendien gratis. Alleen DeWaterbus en het veer in Blankenberge zijn betalend. Het autoveer in Meeswijk is enkel betalend voor gemotoriseerd verkeer.

Uitstappen en pendelverkeer

De belangrijkste motieven voor het gebruik van veerdiensten zijn zowel het pendelen naar werk en school als uitstapjes maken. Bij de kleinere veren ligt het gebruik voor uitstapjes hoger. DeWaterbus gebruiken reizigers vooral voor pendelverkeer.

Fietsers maken het vaakst gebruik van een veerdienst, gevolgd door voetgangers. Alleen de veerdiensten op het Kanaal Gent-Terneuzen en op de Maas in Meeswijk vervoeren auto's.

Overzicht van veerdiensten in Vlaanderen

→ Voor meer info en details over de veren en het aantal reizigers dat ze vervoeren, surf je naar mobilitateitsbrief.be.

© De Vlaamse Waterweg nv

App vereenvoudigt pleziervaart

Pleziervaart in Vlaanderen kreeg er met de Flanders Boating-app een handige tool bij. De applicatie vereenvoudigt het delen van locaties, digitaliseert aanvragen van bediening bij sluizen en bruggen en verhoogt de veiligheid op Vlaamse waterwegen. Een wereldprimeur.

In het Vlaamse binnenland varen zo'n 6.500 pleziervaartuigen op 1.076 km aan bevaarbare waterwegen. Een pleziervaartuig is alleen bedoeld voor sport- en vrijetijdsdoeleinden zonder commercieel karakter. Het kan aanmeren bij heel wat aanmeerplaatsen, aan toeristische attractiepolen of in een van de 78 Vlaamse jachthavens.

De Vlaamse Waterweg nv beheert de bevaarbare waterwegen en faciliteert de beroeps- en de pleziervaart, onder meer door het bedienen van 131 sluizen. Afhankelijk van de snelheid en afmetingen van het pleziervaartuig, heb je een waterwegenvergunning nodig en moet je beschikken over een marifoon en Automatic Identification System (AIS). Pleziervaartuigen zonder AIS kunnen voortaan hun locatie delen via de nieuwe app Flanders Boating.

Bruggen en sluizen

De Vlaamse smartphone applicatie vormt een wereldprimeur en lokte al interesse uit het buitenland. "De app is het resultaat van een samenwerking tussen meerdere partners", zegt Marie-Anne Godderis, beleidsmedewerker van De Vlaamse Waterweg nv. "Pleziervaartuigen kunnen er hun locatie mee delen en bediening aanvragen voor bruggen en sluizen. We hebben de app getest in samenwerking met de pleziervaart. Ze vormt ook een dienstverlening voor alle vaartuigen die niet onder de AIS-verplichting vallen. De app is gratis voor iedereen met een account op VisuRIS, ons digitale platform met realtime data."

Vanaf 1 juli is de app verplicht te gebruiken op de waterwegen van De Vlaamse Waterweg nv voor pleziervaartuigen die niet over AIS en marifoon beschikken. Hiermee wil De Vlaamse Waterweg nv de veiligheid, voorspelbaarheid en doorstroming van het vaarverkeer verbeteren. "Sinds de lancering en nog voor de start van het pleziervaartseizoen in mei echt begon, maakten er al een honderdtal schepen gebruik van. We bekijken op basis van gebruikersdata wat we nog kunnen verbeteren en toevoegen", besluit Marie-Anne Godderis.

→ Voor meer info surf je naar www.visuris.be/flandersboating of download je de app in de App Store of bij Google Play.

Koers richting koopjes

In Mechelen kan je gaan shoppen met de boot. Een gratis pendelboot brengt je van Parking Keerdok naar de Haverwerf. Deze zomer komt er een halte bij aan de Bruul.

Eind 2022 lanceerde de stad Mechelen de Shopping Shuttle over water in samenwerking met de handelaarsvereniging Mechelen Meemaken vzw. Het initiatief sluit aan bij het stedelijke mobiliteitsbeleid dat inzet op randparkeren, een autoluwe binnenstad en duurzame alternatieven voor korte verplaatsingen. Het toont aan dat personenvervoer over het water ook in een stedelijke context een meerwaarde heeft.

Mobiliteit én attractie

Het bootvervoer is een aanvulling op de Shopping Shuttle over de weg die al meer dan tien jaar bezoekers oppikt en hen vanop een randparking naar het centrum brengt. “De boot vaart elke zaterdag en op koopzondagen. In de winterperiode vaart ze alleen uit tijdens de drukke koopjesweekends in december en het eerste weekend van januari. Naast de mobiliteitsfunctie is het ook een attractie die een extra ervaring toevoegt aan het winkelen”, legt Kris Hofmans, projectcoördinator van de Stad Mechelen uit.

Vorig jaar vervoerde de boot op zaterdagen gemiddeld zo'n 335 personen. Op de absolute topdag maakten er zelfs meer dan 800 mensen gebruik van. De stad Mechelen financiert de Shopping Shuttle met een bijdrage van de handelaarsvereniging. Zo kan iedereen er volledig gratis gebruik van maken.

Investering in aantrekkelijker centrum

“Als stad Mechelen beschouwen we de dienst als een investering in bereikbaarheid, leefbaarheid en de lokale economie. Door bezoekers gratis van aan de randparking naar het stadscentrum te vervoeren, blijft het zoekverkeer beperkt. Dat maakt het een stuk aangenamer en aantrekkelijker om in het centrum te vertoeven”, verklaart Tobias Vyncke, coördinator Mobiliteit bij de stad Mechelen.

In de zomer breidt het traject van de bootshuttle uit. Dan kunnen reizigers ook af- en weer opstappen aan de Bruul, de drukste winkelstraat van Mechelen. De naam verandert in M-shuttle.

Shopping Shuttle Mechelen

Met het veer naar festival STROOM

Nog deze maand kan je met het veer naar festival STROOM varen in de Scheldevallei. Op 18 juni brengt de veerboot je van Moerzeke naar Baasrode en Hangar 43 voor een concert. Op 28 juni neem je DeWaterbus naar Fort Liefkenshoek voor 'Het voorlaatste carnaval der dieren'.

➔ Meer info: festivalstroom.be en mobiliteitsbrief.be

Nieuw vademecum Toegankelijke Voetgangersvoorzieningen

Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) heeft een nieuw Vademecum Toegankelijke Voetgangersvoorzieningen gelanceerd. Dat bundelt toepasbare streefdoelen voor het ontwerpen en inrichten van veilige, comfortabele en toegankelijke voetgangersinfrastructuur in Vlaanderen. De nieuwe publicatie geeft praktische, toepasbare adviezen voor de inrichting van de voetgangersruimte en zet daarbij de voetganger centraal. Ontwerpers en wegbeheerders kunnen er meteen mee aan de slag.

wegenenverkeer.be/zakelijk

Alle verkeerscijfers op één centrale plek: Vlaams Dataportaal Verkeersgegevens

Het Vlaams Dataportaal Verkeersgegevens (VDV) is een nieuw online platform dat de data uit verkeerstellingen gratis centraal beschikbaar stelt. Lokale besturen en professionals kunnen er op één gebruiksvriendelijke kaart de data over snel- en gewestwegen en fietspaden eenvoudig filteren op voertuigtype, wegsegment of meettechniek en zelfs per tijdsopname. Die gegevens kunnen ze vervolgens downloaden voor analyses, beleid of onderzoek.

verkeerscentrum.be/data

Campagne Focus op de weg

Vanaf 1 juni herhaalt VSV haar campagne tegen afleiding achter het stuur, binnen het campagneconcept Focus op de weg. Net als in februari staat NuNi centraal: een korte, herkenbare manier om 'nu niet' te zeggen. De boodschap blijft eenvoudig: nu focus je niet op je gsm, maar op de weg. De campagne krijgt extra aandacht via een lied en videoclip van Arno The Kid, gericht op jonge bestuurders.

veiligverkeer.be/campagnes

Agenda

11 juni

Ruimtelijke uitdagingen ontleed: inspiratietour door Antwerpen

15 juni

- Kwaliteitstoets van ontwerpplannen voor alle weggebruikers
- Webinar: Toegankelijke haltes, realisatie haltes

16 juni

Nieuwe code van de openbare weg – Hasselt

18 juni

Nieuwe code van de openbare weg – Mechelen

19 juni

- Veilig wegontwerp voor verkeersveiligheidsauditoren
- Veilige weg- en werfsignalisatie

23 juni

Webinar: Toegankelijke haltes, de toegankelijke halte

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda

Goedgekeurd door kinderen

Want een straat op kindermaat
is goed voor iedereen.

Download het campagnemateriaal op weekvandemobiliteit.be.

week
van de
Mobiliteit

16-22 september

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Jeroen Windey, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2026 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

